

INSPECTORATUL FISCAL PRINCIPAL DE STAT DE PE LÎNGĂ MINISTERUL FINANTELOR

CARTA CONTRIBUABILULUI

DREPTURI ȘI OBLIGAȚII

Stimate contribuabil!

Conform Constituției Republicii Moldova, achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii stabilite de lege constituie datoria și obligația fiecărui cetățean. Nimeni nu poate fi obligat să achite la buget impozite și alte plăți obligatorii, care nu sînt prevăzute de legislația Republicii Moldova.

Sarcina organelor fiscale constă în asigurarea încasării în volum deplin la bugetul de stat și bugetele locale a impozitelor și altor plăți obligatorii, transferării la timp și în volum deplin a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, contribuțiilor de asigurări medicale, îndreptate spre dezvoltarea statului și asigurarea socială a populației.

Misiunea organului fiscal este îndreptată spre asigurarea comodității contribuabililor, minimizarea costurilor activităților de raportare fiscală pentru mediul de afaceri, soluționarea problemelor de ordin fiscal cu care se confruntă contribuabilii, toate acestea avînd drept scop general educarea civismului fiscal al populației.

Dezvoltarea civismului fiscal presupune o relație responsabilă între contribuabil și funcționarul fiscal. Simplitatea, respectul și echitatea trebuie să orienteze acțiunile organului fiscal.

Carta contribuabilului recapitulează într-o manieră clară și succintă drepturile și obligațiile Dvs. față de organul fiscal, precum și urmărește stabilirea unui echilibru necesar între exercitarea misiunii de serviciu public al organului fiscal și așteptările Dvs. legitime de a ancora acest echilibru într-o relație bazată pe încrederea reciprocă și pe respectarea legii.

Dumneavoastră aveți dreptul la:

1. Adresare echitabilă și politicoasă, atitudine corectă
2. Tratament în calitate de contribuabil onest
3. Deservire competentă și profesionistă și acordare de ajutor în cadrul executării obligațiilor fiscale
4. Obținerea și accesul la informații
5. Reprezentare personală sau prin reprezentant legal și primirea consultațiilor
6. Confidențialitatea informației, respectarea secretului fiscal
7. Dezacordul și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor organelor fiscale sau ale funcționarilor fiscali
8. Primirea explicațiilor pe marginea deciziilor organelor fiscale
9. Facilități și scutiri, restituirea impozitelor (taxelor) plătite în plus
10. Absolvire de răspundere pentru încălcarea fiscală

În cele ce urmează, vom descrie mai amănunțit drepturile Dumneavoastră.

1. Adresare echitabilă și politicoasă, atitudine corectă

Ne vom adresa Dumneavoastră corect, onest, echitabil, călăuzindu-ne de principiile respectului reciproc. Nimeni nu poate fi supus discriminării din partea organelor fiscale pe motivul originii, situației sociale, funcționale sau patrimoniale, genului, rasei, naționalității, limbii, atitudinii față de religie, convingerilor, locului de trai sau oricărui altor circumstanțe.

La executarea obligațiilor fiscale, cetățenii străini și apatrizii beneficiază în Republica Moldova de drepturi și libertăți și poartă răspundere, în modul stabilit, pentru cetățenii Republicii Moldova, dacă Constituția, legislația Republicii Moldova și tratatele internaționale nu prevăd altfel.

Noi nu sîntem în drept să cerem de la Dumneavoastră executarea unor cerințe care nu sînt prevăzute de legislația fiscală, alte acte legislative, în care nu sînt stipulate prevederi privind executarea obligațiilor fiscale.

2. Tratament în calitate de contribuabil onest

Sistemul de impunere fiscală din Republica Moldova se bazează pe declararea benevolă a veniturilor și determinarea de sine stătătoare a obligațiilor fiscale. Toată informația pe care Dumneavoastră o prezentați organelor fiscale este rezumată de noi ca veridică, deplină și exactă, dar se supune verificării, analizei și aprecierii, pentru a fi depistate erorile neintenționate în documentele prezentate, cazurile de evaziune fiscală.

În cazul depistării inexactităților, erorilor în dările de seamă, declarațiile prezentate, Dumneavoastră aveți dreptul să operați modificări în darea de seamă, prin întocmirea dării de seamă corectate.

Darea de seamă corectată se ia în considerare în cazul prezentării acesteia pînă în momentul notificării despre începutul controlului fiscal, nu mai tîrziu de expirarea termenului de prezentare a dării de seamă fiscale pentru perioada ulterioară. Totodată, în cazul diminuării obligațiilor fiscale, vor fi calculate sancțiuni, conform legislației în vi-

goare.

Noi facem tot posibilul, pentru ca la buget să fie încasată doar suma impozitelor (taxelor) pe care o datorați statului.

3. Deservire competentă, profesionistă și acordare de ajutor în cadrul executării obligațiilor fiscale

Noi Vă informăm gratuit despre impozitele și alte plăți obligatorii la buget aflate în vigoare, despre modificările operate în legislația fiscală, Vă oferim explicații despre modul de calculare și achitare a impozitelor și altor plăți obligatorii, precum și despre modul de completare a formularelor dărilor de seamă fiscale, Vă furnizăm alte informații necesare pentru facilitarea respectării prevederilor legislative, executarea obligațiilor fiscale.

Pentru a evita săvîrșirea unor tranzacții dubioase, pe site-ul oficial al SFS www.fisc.md. Vă este oferită informația necesară, precum și formularele dărilor de seamă, regulamentele, scrisorile și explicațiile de rigoare.

Pentru Dumneavoastră funcționează serviciul de ajutor gratuit oferit contribuabililor, care Vă poate oferi explicații privind aplicarea legislației fiscale. Pe site-ul www.fisc.md veți găsi informații despre cele mai frecvente întrebări și răspunsuri privind aplicarea legislației fiscale.

Pe site-ul www.servicii.fisc.md este prezentat calendarul contribuabilului, în care sînt enumerate toate tipurile de dări de seamă fiscale și termenele de prezentare a acestora, pentru executarea la timp a obligațiilor fiscale.

Dumneavoastră sînteți în drept să prezentați dările de seamă fiscale personal sau prin poșta electronică. Pe site-ul www.fisc.md puteți găsi toată informația necesară pentru prezentarea declarației în formă electronică și să apreciați prioritățile ei. Vă recomandăm să prezentați dările de seamă fiscale în formă electronică.

Pentru Dumneavoastră funcționează linia telefonică (**0 8000 1525**), unde Vă este oferit răspuns la întrebările referitoare la impunerea fiscală. Apelul este gratuit din rețeaua fixă și mobilă din orice punct al țării și este disponibil de luni pînă vineri între orele 8⁰⁰ și 17⁰⁰.

4. Obținerea și accesul la informație

La solicitare, Vă putem oferi informații, cum ar fi: existența sau lipsa datoriilor față de buget, înregistrarea în calitate de plătitor al impozitului pe venit, T.V.A., accize. Persoanelor nerezidente le poate fi oferită informația despre suma venitului obținut în Republica Moldova și suma impozitului achitat (reținut). La solicitare, Vă putem oferi informații de alt ordin, dacă aceasta nu are caracter comercial, nu constituie secret fiscal sau poate influența asupra depistării faptelor de evaziune fiscală, stabilirii activității nelegitime, criminale.

5. Reprezentare personală sau prin reprezentant legal și primirea consultațiilor

Dvs. puteți să perfectăți de sine stătător dările de seamă, declarațiile fiscale, să primiți consultații, să Vă reprezentați personal interesele în organele fiscale, în instanțele judecătorești, dar puteți să o faceți și prin reprezentant legal (jurist, consultant financiar). Cu toate acestea, anume Dvs. purtați răspundere pentru integritatea și veridicitatea informației prezentate în organele fiscale și în alte organe de stat. Orice acțiune (inacțiune) săvârșită în numele Dvs. de către reprezentantul Dvs. este considerată acțiunea Dvs.

6. Confidențialitatea informației, respectarea secretului fiscal

Informația colectată de organele fiscale despre obligațiile Dumneavoastră fiscale poate fi obținută nemijlocit de la Dvs., precum și din alte surse, dar numai în limitele prevăzute de legislație, cu respectarea confidențialității, fără a permite lezarea drepturilor și intereselor Dvs. Aveți dreptul să cunoașteți scopul în care este colectată informația și în ce mod va fi utilizată aceasta. În caz de necesitate, Dvs. aveți dreptul să precizați informația. Dacă informația despre Dvs. a fost colectată și utilizată cu încălcarea legii, aveți dreptul să Vă adresați la specialistul organului fiscal care a colectat și a utilizat informația despre Dumneavoastră, apoi la conducătorul acestuia, după care la șeful organului fiscal. În cazul în care revendicările Dvs. nu au fost satisfăcute, aveți dreptul să Vă adresați în instanța judecătorească.

Dumneavoastră aveți dreptul să cereți de la organele fiscale respectarea secretului fiscal în privința informației care se referă la Dumneavoastră. Organele fiscale au dreptul să furnizeze informația ce se referă la Dvs. doar în limitele prevăzute de legislație.

7. Dezacordul și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor organelor fiscale sau ale funcționarilor fiscali

Pentru Dvs. funcționează telefoanele serviciului de încredere, la care puteți apela pentru a prezenta contestații împotriva acțiunilor funcționarilor fiscali, puteți comunica despre faptele depășirii atribuțiilor de către persoanele cu funcții de răspundere ale organelor fiscale, despre faptele încălcării legislației fiscale care V-au devenit cunoscute.

În baza rezultatelor controlului fiscal este întocmit actul de control, care urmează să fie pus la dispoziția Dvs. Din moment ce acesta V-a fost oferit, aveți la dispoziție 15 zile

pentru a depista divergențele. În termen de 30 de zile de la data primirii deciziei despre rezultatele controlului, puteți să depuneți contestație la organul fiscal care a luat decizia sau să contestați acțiunile funcționarului fiscal din cadrul acestui organ. Contestația Dvs. urmează să fie examinată în termen de 30 de zile. Dacă nu ați reușit să depuneți contestația în termen de 30 de zile, pe motive temeinice, organele fiscale pot să prelungească acest termen.

Dumneavoastră sînteți în drept să nu fiți de acord cu decizia organului fiscal, care a emis decizia pe marginea contestației, și să contestați această decizie la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat sau în instanța de judecată. La examinarea contestației în organele fiscale, pentru a prezenta explicații și documente justificative, Dvs. veți primi invitație (înștiințare). Cu toate acestea, în cazul neprezentării Dvs. fără motive temeinice și fără a înștiința organul fiscal, acesta este în drept să examineze contestația în lipsa Dumneavoastră.

8. Primirea explicațiilor pe marginea deciziilor organelor fiscale

Pentru a primi explicații pe marginea deciziilor emise de organele fiscale, Vă puteți adresa în scris la organul fiscal sau la secția (serviciul) care are legătură cu examinarea problemei Dvs. Dacă informația, pe care o solicitați cu privire la decizia emisă, nu este confidențială, nu atinge interesele altor persoane, nu este legată de evaziune fiscală, ne vom strădui să o punem la dispoziția Dvs. în termen cât mai scurt. Informația oferită de noi este deschisă și transparentă pentru întreaga societate.

9. Facilități și scutiri, restituirea impozitelor (taxelor) plătite în plus

Dumneavoastră aveți dreptul să beneficiați de facilitățile fiscale, prevăzute de legislația fiscală pentru perioada fiscală, în care ați adus la îndeplinire toate condițiile stabilite.

La achitarea impozitului pe venit Dumneavoastră, în conformitate cu prevederile legislației fiscale, aveți dreptul la scutire personală, scutire pentru soțul (soția) care nu utilizează scutirea personală, scutire pentru fiecare persoană aflată la întreținerea Dvs., pentru fiecare persoană invalidă aflată la întreținerea Dvs., precum și la scutire specială.

Dumneavoastră beneficiați de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului pe bunurile imobiliare și a impozitului funciar, în cazul achitării integrale a acestora în termenul stabilit de legislație pentru primirea facilităților.

Dumneavoastră dispuneți de dreptul la amânarea sau eșalonarea executării obligațiilor fiscale, în limitele a doi ani fiscali, cu sau fără calcularea penalității.

Dumneavoastră aveți dreptul la reducerea cu 50% a sumei amenzii aplicate pentru săvârșirea unei încălcări fiscale, în cazul în care nu aveți restanțe la data luării deciziei cu privire la încălcarea fiscală sau în cazul achitării restanțelor pînă la data emiterii deciziei respective, cu condiția achitării sumei amenzii în termen de cel mult 3 zile.

În cazul în care pe contul Dvs. personal figurează sume

plătite în plus, Dumneavoastră aveți dreptul, în cadrul termenului de prescripție prevăzut de Codul Fiscal (6 ani), să depuneți la organul fiscal o cerere pentru compensarea sau restituirea sumei, stingerea datoriilor fiscale la alte tipuri de impozite și restituirea pe contul Dvs. bancar a sumelor impozitelor și altor plăți obligatorii la buget plătite în plus.

În cazul prezentării dovezilor privind imposibilitatea respectării termenului de prescripție, organul fiscal poate restabili termenul omis și satisface cererea pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau sumelor pasibile restituirii, prevăzute de legislația fiscală.

Dumneavoastră aveți dreptul la primirea dobânzii în mărimea ratei de bază a Băncii Naționale, stabilite în luna noiembrie a anului precedent anului de gestiune, în cazul în care restituirea sumelor plătite în plus și a sumelor pasibile restituirii nu a avut loc în decurs de 37 de zile de la data primirii

cererii sau în alt termen prevăzut de legislația fiscală, pentru perioada începând cu data primirii cererii de către organele fiscale pînă la data efectuării compensației de către Trezoreria de Stat.

10. Absolvire de răspundere pentru încălcare fiscală

Dumneavoastră puteți fi scutit de sancțiuni pentru săvîrșirea unei încălcări fiscale, integral sau parțial, în cazul prezentării dovezilor ce confirmă legalitatea tuturor acțiunilor (inacțiunilor) Dvs., care anterior au fost considerate nelegitime.

Dumneavoastră puteți fi scutit de răspundere pentru diminuarea sau calcularea incorectă sau neachitarea impozitelor, în cazul în care organele fiscale V-au oferit explicații scrise eronate.

Obligațiile Dumneavoastră

În calitate de contribuabil, Dumneavoastră aveți următoarele obligații:

1. **Aprecierea onestă și corectă a obligațiilor fiscale**
2. **Colaborarea cu organele fiscale**
3. **Ținerea evidenței contabile și evidenței în scopuri fiscale în conformitate cu cerințele legislației**
4. **Respectarea ordinii înregistrării, informarea la timp a organelor fiscale despre toate modificările, inclusiv despre orice inexactități, omisiuni, erori în dări de seamă, declarații, alte informații**
5. **Respectarea termenelor de executare a obligațiilor fiscale, prezentare a informațiilor, dărilor de seamă, declarațiilor**
6. **Achitarea tuturor restanțelor și neadmiterea acumulării restanțelor față de stat**

În cele ce urmează, vom descrie mai amănunțit obligațiile Dumneavoastră.

1. Aprecierea onestă și corectă a obligațiilor fiscale

Dumneavoastră calculați de sine stătător obligațiile fiscale și, în corespundere cu legislația, purtați răspundere pentru prezentarea informației veridice organelor fiscale, la timp și în volum deplin, inclusiv pentru achitarea în termen a impozitelor și taxelor la buget. Dacă interesele Dumneavoastră în organele fiscale sînt prezentate de un reprezentant legal, atunci Dumneavoastră sînteți obligat să asigurați caracterul legitim al acestei reprezentări, precum și să-i oferiți reprezentantului toată informația, documentele, dările de seamă, declarațiile necesare. Chiar dacă fizic în organele fiscale Vă reprezintă reprezentantul, răspunderea pentru integritatea, corectitudinea și oportunitatea executării obligațiilor fiscale Vă revine anume Dumneavoastră.

2. Colaborarea cu organele fiscale

Noi contăm pe colaborare, înțelegere reciprocă și sîntem gata să Vă acordăm ajutor în executarea la timp și calitativă a obligațiilor fiscale.

Dumneavoastră sînteți obligat să asistați la efectuarea controalelor respectării legislației fiscale, să semnați actul cu privire la rezultatele controlului, să oferiți explicații verbale și scrise.

La efectuarea controalelor respectării legislației fiscale, Dumneavoastră sînteți obligat să asigurați accesul nestîngherit al persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul organelor cu atribuții de administrare fiscală în încăperile de producție, comerciale, în depozite, alte încăperi și locuri (cu excepția încăperilor folosite în exclusivitate cu destinație locativă) pentru cercetarea lor, în vederea stabilirii veridicității datelor din documentele, dările de seamă contabile, declarațiile fiscale, referitoare la calcularea și executarea obligațiilor față de buget.

În cazul calculării greșite sau determinării incorecte de către organele fiscale a unui anumit impozit sau taxe, penalitate, dobîndă sau amendă, Dumneavoastră sînteți obligat să demonstrați documentar acest fapt.

Dumneavoastră sînteți obligat să executați deciziile adoptate pe marginea controalelor de către organele cu atribuții de administrare fiscală, alte organe abilitate cu funcții de control, respectînd concomitent prevederile legislației fiscale.

Noi sîntem obligați să întreprindem măsurile necesare, prevăzute de legislație, pentru depistarea la Dumneavoastră a veniturilor nedeclareate, faptelor tănuirii obiectelor și subiecților impunerii fiscale, să aplicăm măsuri pentru perceperea forțată a impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii.

3. Ținerea evidenței contabile și evidenței în scopuri fiscale în conformitate cu cerințele legislației

Dumneavoastră sînteți obligat să țineți evidența contabilă și evidența în scopuri fiscale în conformitate cu legislația.

Dacă Codul Fiscal prevede condiții diferite pentru impunerea fiscală sau există deosebiri între evidența financiară și evidența în scopuri fiscale, Dumneavoastră sunteți obligat să țineți separat evidența obiectelor impozabile și a cheltuielilor, în vederea calculării corecte a obligațiilor fiscale.

În cazul în care nu ați stabilit modul de distribuire a veniturilor și cheltuielilor generale, pentru care Codul Fiscal stabilește condiții de impunere, atunci organele fiscale în cadrul controlului fiscal o pot face de sine stătător, pentru evaluarea corectă a obligațiilor fiscale.

Dumneavoastră sunteți obligat să păstrați documentația de evidență pe hîrtie și/sau în variantă electronică, în corespundere cu legislația, și să o prezentați organelor fiscale la cerere.

4. Respectarea ordinii înregistrării, informarea la timp a organelor fiscale despre toate modificările, inclusiv despre orice inexactități, omisiuni, erori în dări de seamă, declarații, alte informații

Dumneavoastră sînteți obligat să respectați modul de înregistrare (reînregistrare) de stat și de desfășurare a activității de întreprinzător.

Dumneavoastră sînteți obligat să Vă puneți la evidență în organul fiscal de la reședința Dvs., stabilită în actele de constituire (de înregistrare).

Dumneavoastră sînteți obligat să primiți certificatul de atribuire a codului fiscal.

Sînteți obligat să prezentați informațiile inițiale (și să comunicați despre modificările intervenite pe parcurs) despre locul aflării Dvs. și locul aflării subdiviziunilor Dvs. structurale.

Dumneavoastră sînteți obligat să prezentați informațiile inițiale (și să comunicați despre modificările intervenite pe parcurs) despre denumirea și locul aflării instituțiilor financiare în care aveți deschise conturi.

Dumneavoastră sînteți obligat să prezentați informațiile inițiale (și să comunicați despre modificările intervenite pe parcurs) despre locul aflării filialelor și reprezentanților.

Dumneavoastră sînteți obligat să întocmiți și să oferiți or-

ganului fiscal și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale în termenele stabilite de legislația fiscală.

5. Respectarea termenelor de executare a obligațiilor fiscale, prezentare a informațiilor, dărilor de seamă, declarațiilor

Dumneavoastră sînteți obligat să achitați la timp și în volum deplin la buget sumele calculate ale impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, asigurînd exactitatea și veridicitatea cuvenită a dărilor de seamă fiscale prezentate.

Dumneavoastră sunteți obligat să efectuați decontările bănești în numerar cu folosirea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală, precum și să asigurați integritatea benzilor de control emise.

Dumneavoastră sînteți obligat să declarați veridic informațiile despre venituri primite de la orice tip de activitate de întreprinzător și despre alte obiecte ale impunerii fiscale.

Dumneavoastră sînteți obligat, în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezentați, la prima cerere a persoanei cu funcții de răspundere a organului care exercită atribuții de administrare fiscală, documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații legate de exercitarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea impozitelor și taxelor la buget, documentele ce atestă acordarea facilităților.

6. Achitarea tuturor restanțelor și neadmiterea acumulării restanțelor față de stat

Noi așteptăm de la Dumneavoastră să executați obligațiile fiscale la timp și în volum deplin. Cu toate acestea, în cazul în care există motive sau circumstanțe obiective, care Vă împiedică să executați datoria Dvs. față de stat, Dumneavoastră Vă puteți adresa la organele fiscale pentru a beneficia de amînarea sau eșalonarea executării obligațiilor fiscale în limitele a doi ani fiscali, cu sau fără achitarea penalității.

Dumneavoastră trebuie să cunoașteți că, pentru neexecutarea obligațiilor fiscale în termenele stabilite de legislație, organele fiscale vor aplica, în limitele atribuțiilor sale, măsuri de stingere a obligațiilor fiscale, prin aplicarea măsurilor de executare silită și a măsurilor de asigurare a stingerii obligațiilor fiscale.

Nu uitați, că atît timp cît statul – ca formă de organizare socială - există, impozitele fac parte din viața noastră.